

ODMERA PRISPEVKA KMETOM ZA STAROSTNO ZAVAROVANJE

Sredstva, potrebna za kritje izplačevanja pokojnin in drugih stroškov obveznega starostnega zavarovanja kmetov zagotavlja jo delno kmetje — zavarovanci sami, delno pa republika in občina. Za zavarovance — kmete se po zakonu o starostnem zavarovanju, ki ga je sprejela republiška skupščina na seji republiškega zbora dne 15. marca 1972 in na seji socialno-zdravstvenega zbora dne 10. marca 1972, štejejo kmetje, ki imajo status kmeta zavarovanca po zakonu o zdravstvenem zavarovanju in obveznih oblikah zdravstvenega varstva, tj. osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost kot svoj edini ali glavni poklic. Takih zavarovancev, ki so hkrati tudi zavezanci prispevka za starostno zavarovanje kmetov, je v občini Žalec 1.800.

Prispevek sestavljata prispevek v določenem znesku, čigar višina je enaka za vse zavezance ter prispevek v določenem odstotku od odmere osnove. Po sklepu skupnosti starostnega zavarovanja kmetov znaša prispevek za leto 1972 v določenem znesku 457,50 din 3,05 % od odmerne osnove. Odmerno osnovo sestavljajo katastrski dohodek in dohodek iz gozda ter vsi drugi dohodki zavezanca in tistih članov njegovega gospodinjstva, ki so upravičeni do pokojnine po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov.

Odmerni postopek prispevka za starostno zavarovanje kmetov zagotavlja sodelovanje prizadetih zavezancev in krajevnih skupnosti, v katerih zavezanci živijo in delajo. Po zakonu je za strokovni del odmernega postopka pristoj-

na davčna uprava. Odmerni postopek ima tri dele.

Prvi del opravi komunalni zavod za socialno zavarovanje in davčna uprava. Na osnovi seznama zavoda za socialno zavarovanje pripravi davčna uprava odmerni razpored po krajevnih skupnostih z izračunanim prispevkom. V žalski občini je izdelava odmernih razporedov po krajevnih skupnostih zaključena. V prvih dneh avgusta bodo ti sezname z višino prispevkov na razpolago zavezancem na vseh sedežih krajevnih skupnosti in na davčni upravi. S tem bo opravljen prvi del odmernega postopka, oziroma objava višine odmerjenih prispevkov. Zavezanci bodo o objavi obveščeni v sredstvih javnega obveščanja in na krajevno običajen način.

Drugi del odmernega postopka, v katerem se ugotavlja plačilna zmogljivost zavezanca in prispevek lahko glede na ekonomski položaj kmetije zmanjša, je najpomembnejši. Takoj je treba poudariti, da tisti del prispevka, za kolikor se odmerjeni prispevek zmanjša, bremenijo občinski

poročniki. Izveden pa bo drugi del postopka takole: v petnajstih dneh po objavi odmernega razporeda v krajevnih skupnostih se lahko vložijo zahtevek za ugotavljanje možnosti plačevanja. Zahtevek lahko vložijo zavezanec sam, krajevna skupnost, skupnost starostnega zavarovanja kmetov ali po uradni dolžnosti. Zahtevek po uradni dolžnosti poda komisija, ki jo je imenovala 1. junija 1972 občinska skupščina. Ta komisija bo raziskala vsak zahtevek posebej in nato odločila ali in za koliko se odmerjeni prispevek zmanjša. Komisijo sestavljajo Ivan Poteko iz Polzele, kot predstavnik občinske konference SZDL, Rafko Funkl iz Griž, kot predstavnik občinskega združenja ZB NOV, Konrad Brunšek, kot odbornik, in Marjan Jelovšek kot odbornik. Vseh 19 krajevnih skupnosti v občini je tudi imenovalo vsaka po enega predstavnika.

Predstavnik posamezne krajevnosti ima pravice in dolžnosti člana komisije, kadar se odloča o prispevku zavezanca, ki (Nadaljevanje na 2. strani)

DAN HME LJARJEV

PROGRAM

5. AVGUSTA

Popoldne: Ogled hmeljarskega muzeja v spominski hiši Rista Savina v Žalcu in rimskih izkopanin v Šempetru.

Ob 19. uri — promenadni koncert godbe na pihala iz Liboj pred hmeljarskim domom v Šempetru.

Ob 20. uri — v hmeljarskem domu v Šempetru:

- imenovanje hmeljarskega starešine za 1972. leto;
- podelitev priznanj zaslužnim hmeljarem;
- izbira hmeljske price;
- družabno srečanje slovenskih hmeljarev.

V programu sodelujejo: folklorna skupina iz Šempetra, pevski zbor iz Tabora in Arnold Tovornik in Volodja Peer.

Igra ansambel Borisa Terglava.

Na prireditvenem prostoru v Braslovčah priredi Turistično društvo Braslovče 5. avgusta zvečer veselo rajanje.

6. AVGUSTA

BRASLOVČE

- 14.30 — Sprejem hmeljarskih starešin, kandidatke za princeso in bavorskih hmeljarev z njihovo princeso in godbo.
- 15.00 — Povorka skozi Braslovče na prireditveni prostor, kjer bo pozdrav starešine in proglasitev hmeljske price. V programu sodelujejo: pevski zbor »France Prešeren« iz Celja, folklorna skupina osnovne šole Braslovče, godba na pihala, »Štirje kovači« s pevci in bavorska godba.

Pridite in poveselitate se med dozorevajočimi hmelniki!

Poslovno združenje Styria
Turistično društvo Braslovče

Vsakega polnega šaka hmolja so najbolj veseli mladi obiralci

17. SEJA ODBORA ZA POSLOVNE ZADEVE

Na tej seji, 13. julija, je odbor obravnaval vrsto pomembnih zadev.

Potrnil je poročilo o izvršeni ocenitvi delovnih mest v podjetju. Nato pa je obravnaval petnajstletno pogodbo o dobavi jagodičevja Etolu.

NOVA PROIZVODNJA JAGODIČEVJA

S tovarno esenc in eteričnih olj Etol v Celju potekajo že od marca razgovori o pripravi za povečanje proizvodnje jagodičevja v velikem obsegu. Tovarna Etol se je poslovno povezala s firmo INTERNATIONAL FLAVORS and FRAGRANCES (IFF) in bo z njo zgradila velik nov obrat za zmrzovanje jagodičevja in koncentriranje sadnih sokov. Te izdelke bo izvažal za potrebe te firme in bo potrebovala velike količine jagodičevja poleg drugega sadja in grozdja. Naše podjetje bo samo in v sodelovanju s sosednjimi kmetijskimi organizacijami organiziralo proizvodnjo večine potrebnih surovin. Te potrebe pa so res velike, saj znašajo npr. 900 ton jagod, 1000 ton črnega ribeza, 200 ton višenj, 600 ton malin, 450 ton češenj. Etol jamči odkup teh pa tudi večjih količin v naslednjih 15 letih po vnaprej določenih cenah.

— za enotno organizacijo odkupa,
— za skupno proizvodnjo oziroma nabavo sadik.

V ta namen bomo zaposlili posebnega strokovnjaka, ki bo skupno s strokovnjaki v naših delovnih enotah in v drugih podjetjih prevzel skrb za izvedbo akcije.

TRGOVSKO SREDIŠČE V ŽALCU

Razprava je tekla o namerani gradnji trgovskega centra v Žalcu. Upoštevač naš razvojni program, ki nam nalaga v naslednjih treh letih velike obveznosti (obnova hmeljarstva, izgradnja obrata za ekstrakcijo hmelja, povečanje mlekarne, izgradnja nove tovarne močnih krmil) kakor tudi to, da kombinat zaenkrat nima v svojem sestavu enote s trgovsko — maloprodajno dejavnostjo, je odbor sprejel sklep, da podjetje ne bo prevzelo izgradnje trgovskega centra v Žalcu. Podjetje pa je pripravljeno sodelovati pri izgradnji prodajnega prostora za kmetijske stroje in druge kmetijske potreščine, če bo zasnova poslovanja tega trgovskega središča zagotovila pritek kupcev s širšega področja.

— izgradnjo večjih skladišč in za hmelj in nakup obiralnih strojev v znesku 5,465.000 din;

— nakup opreme za namakanje 220 ha hmeljišč v znesku 2,765.000 din;

— nakup naprav in opreme za mlečne farme v znesku 1,594.000 din.

S temi programi so predvidene investicije v skupnem znesku 15,137.000 din in zajemajo okrog 40 % letošnjega investicijskega plana. Večinoma jih bomo plačali z lastnim denarjem. Za okrog 4,500.000 din pa lahko računamo na investicijska posojila banke.

ZDRUŽEVANJE KMETIJSKIH PODJETIJ

Na koncu je bil poslovni odbor informiran o razpravah in predlogih aktiva komunistov

kmetijcev pri medobčinskem svetu ZK v Celju. Aktiv je predlagal, naj se združijo kmetijska podjetja v celjski regiji.

V zvezi s tem je bilo sprejeto stališče, da odbor v imenu podjetja podpira pobudo medobčinskega sveta ZK o nujnosti združevanja kmetijskih podjetij.

Načelno stališče našega podjetja je, da nadaljuje že začeto združevanje. V tem smislu se je podjetje pripravljeno vključiti tudi v širše združevalne procese kmetijskih organizacij na celjskem področju pa tudi izven njega kjerkoli je to v poslovnem interesu zainteresiranih podjetij.

Odbor je bil mnenja, da organiziranje kombinata po temeljnih organizacijah združenega dela ustvarja pogoje za hitrejša in lažja izvajanja združevanja.

VK

...Sodobno urejena gorska kmetija bo iz kmetijstva, gozdarstva in turizma ustvarjala tak dohodek, da bodo ljudje na njej primerno živeli. Teh kmetij ne bomo obvarovali s črtanjem davkov niti s socialnimi podporami, ampak le s tem, da bomo na njih ustvarili pogoje za rentabilno proizvodnjo. Iz gospodarskih, socioloških, etnografskih in narodnoobrambnih razlogov ne smemo dopustiti, da bi se ta prelepi slovenski gorski svet spreminjal v puščino. Storitvi moramo vse, da se bodo slovenske gorske kmetije ohranile in da se bo življenje na njih normalno razvijalo, kakor se razvija sodoben čas. Ernest Ermec, dipl. inž. agr. (Slovenija — Paralele, št. 10/72)

KMETIJSKI KOMBINAT HMEZAD ŽALEC

ponovno razpisuje štipendije za
šolsko leto 1972/73

1. Tehniška kmetijska šola Maribor	4 štipendije
2. Poklicna mlekarska šola Kranj	2 štipendiji

Pogoji za kandidate za štipendije je uspešno končana osemletka, zadovoljiv rezultat testiranja, fizična in psihična sposobnost.

K prošnji za štipendijo morajo prosilci priložiti:

- prepis zadnjega šolskega spričevala
- potrdilo o premoženjskem stanju
- potrdilo o poprečnem osebnem dohodku staršev v letu 1972
- priporočilo šole

Rok za pošiljanje prošenj je 15. AVGUST 1972.

Prošnjo in dokumente za štipendije pošljite na naslov:

Kmetijski kombinat Hmezad, kadrovski oddelek, Žalec.

Vrednost te proizvodnje znaša okrog 20 milijonov novih dinarjev. To je nov dohodek, ki ga je kmetijstvo na našem področju sposobno dodatno ustvariti.

Odbor je pogodbo z določenimi pogoji potrdil.

Odbor je tudi soglašal, da kombinat s sosednjimi kmetijskimi organizacijami, ki bodo pridelovale jagodičevje, sklene pogodbo o poslovnem sodelovanju in ustanovi poslovno skupnost za jagodičevje.

Ta skupnost naj bi skrbela:
— za enotno oblikovanje kooperacijskih odnosov,
— za skupno prodajo vsega jagodičevja,
— za ustanovitev skupne strokovne službe,

Odbor je odločil o dodelitvi priznanj za izkazano prizadevnost pri delu 42 delavcem podjetja. Sprejel je tudi predlog sprememb pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ki bo predložen v sprejem delavskemu svetu podjetja.

NOVI INVESTICIJSKI PROGRAMI

V skladu z načrtom investicij za letošnje leto je odbor obravnaval in potrdil vrsto večjih investicijskih programov:

— nakup kmetijskih strojev za potrebe večjih enot v znesku 2,530.000 din;

— izgradnjo dveh rastlinjakov v Medlogu (24 arov) in Radljah (4 are) v znesku 2,783.000 din;

(Nadaljevanje s 1. strani)
stanuje na območju krajevne skupnosti, ki jo zastopa. Ta komisija mora v tridesetih dneh po prejemu zahtevka za zmanjšanje prispevka odločiti, nato pa bo davčna uprava izdala odločbe o prispevkih, ki jih bodo zavezanci dolžni plačati. V teh odločbah bo davčna uprava morala v celoti navajati utemeljitve komisije.

Odločitev komisije ni prepuščena njeni prosti presoji. Kriteriji za zmanjšanje prispevka so predpisani v zakonu o starostnem zavarovanju kmetov in odloku o starostnem zavarovanju, ki ga je občinska skupščina sprejela 1. junija 1972. Pri tem pa komisija ni dolžna ravnati linearno; merila za zmanjšanje prispevka v zakonu in občinskem odloku predstavljajo načela, po katerih mora komisija odločati, odločitev pa je odvisna od končne presoje komisije o ekonomskem in socialnem položaju kmetije ter zavezance. Načela iz zakona, po katerih se komisija mora ravnati so:

— zmanjšanje proizvodne zmogljivosti in zmanjšan skupni dohodek kmetije;

— posebno neugoden gospodarski položaj kmetije zaradi slabih prometnih zvez in oddaljenosti od tržišča;

— bistveno zmanjšana delovna sposobnost zavezance;

— večje število otrok do petnajstega leta in otrok na šolanju ter ostarelih vzdrževanih članov kmečkega gospodinjstva;

— nevarnost, da bi plačilo prispevka ogrozilo preživljanje zavezance in njegovih družinskih članov.

Načela iz občinskega odloka, ki jih bo komisija upoštevala, pa so:

— če ima zavezanec zemljišče v takem višinskem kraju, kjer so proizvodni, ekonomski in prometni pogoji še posebno slabi in letni katastrski dohodek ne presega 3.000 din in so dohodki iz kmetijstva osnovni vir sredstev preživljanja članov gospodinj-

stva; višinski kraji v tem smislu katastrske občine tretje in četrte skupine, tj. Crni vrh, Črnova, Dobrič, Ločica, Ponikva, Prelska, Studence, Andraž nad Polzelo, Vinska gora, Jeronim, Sv. Jungert, Matke, Miklavž pri Taboru, Pongrac, Tešova, Zaloze, Železno, Dobrovlje, Lipje, Marija Reka, Liboje in Zaplanina;

— če letni katastrski dohodek ne presega 1.000 din in so dohodki iz kmetijstva osnovni vir sredstev preživljanja članov gospodinjstva;

— sodelovanje zavezance ali njegovega zakonca v NOB;

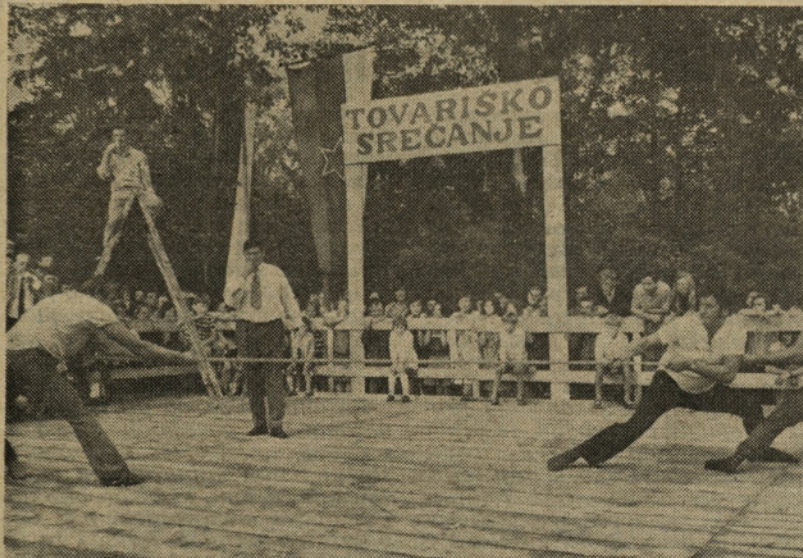
— zmanjšanje dohodka kmetije zaradi elementarnih nesreč, stroškov zdravljenja in pogrebni stroškov.

V tretjem delu postopka, ko bo zavezanec že imel odločbo o tem, kolikšen del prispevka je dolžan plačati, se bo lahko zavezanec v petnajstih dneh še pritožil na posebno komisijo za pritožbe. Tudi to komisijo je občinska skupščina že imenovala na seji 1. junija 1972 in jo sestavljajo: Jože Jan, podpredsednik občinske skupščine, kot predsednik komisije, kot člani pa odborniki občinske skupščine inž. Jože Marovt, Albin Laznik, Franc Kos in Jože Vasle.

Predvidoma bo komisija za ugotavljanje plačilne zmogljivosti pričela z delom konec avgusta.

Prispevek za leto 1972 se plača v dveh obrokih, ker je bil zakon sprejet v prvem trimesečju tega leta; v prihodnje se bo plačeval v trimesečnih akontacijah. Prvi obrok za leto 1972 zapade za plačilo 1. septembra in mora biti plačan do 15. oktobra, drugi pa 1. novembra in mora biti plačan do 15. decembra. Da bi zagotovili financiranje pokojnin in enakomerno porazdelili obveznosti preko leta, ki izvirajo iz prispevkov in davkov, je davčna uprava konec julija izdala zavezancem prispevka odločbe o prvem obroku v znesku 250 din. Ta znesek je enak v SR Sloveniji za vse zavezance.

Jože Zagoričnik

Največ pozornosti so bili deležni vlačilci vrvi. Mlekariji so zopet bili prvi, dobro pa so se izkazale tudi delavke Kmetijstva I.

Dež in izpad električnega toka ob 14. uri sta onemogočila govornika, številnih in dobrovoljnih delavcev pa ne, saj so ob glasbi in pesmi vztrajali pozno v noč.

NA ZBORU KOLEKTIVA 22. JULIJA V SEMPETRSKI GMAJNI SO ZA PRIZADEVNOST PRI DELU V LETU 1971 PREJELI PISMENA PRIZNANJA NASLED-JI DELAVCI:

1. KRIVEC Karel, Kmetijstvo Šmarje
2. DROFENIK Stanko, Kmetijstvo Šmarje
3. KUNST Zlatko, Kmetijstvo Šmarje
4. KOŽUH Julko, Kooperacija
5. GMAJNER Anton, Kooperacija
6. PRIVŠEK Franc, Kooperacija
7. JOŠEVEC Helena, Kooperacija
8. MARGUČ Maks, Kooperacija
9. ŽAGAR Stanko, Kooperacija
10. NAJŽAR Zofija, Sadjarstvo Mirošan

11. VERDEV Jože, Gozdarstvo
12. HROPOT Jože, Kmetijstvo Žalec
13. JANJIC Savo, Kmetijstvo Žalec
14. LEŠNIK Zvone, Kmetijstvo Žalec
15. PRAZNIKAR Ivan, Kmetijstvo Žalec
16. ZUPANC Stanko, Kmetijstvo Žalec
17. KUDER Anton, Kmetijstvo Žalec
18. LUŽEVIC Janez, Kmetijstvo Žalec
19. MANDELIC Jože, Kmetijstvo Žalec
20. KUDER Ivan, Kmetijstvo Žalec
21. MATJAZ Marjan, Kmetijstvo Žalec
22. WAGNER Marija, Skupne službe
23. DROBNE Marjan, Skupne službe
24. FELDIN Marjan, Skupne službe

25. MASTNAK Stanko, Skupne službe
26. SAJOVIC Janez, Skupne službe
27. KAMPUŠ Stefka, Skupne službe
28. VOŽIČ Ivanka, Skupne službe
29. BRECL Marija, Skupne službe
30. GOLAVSEK Vojko, Skupne službe
31. GUBENŠEK Anton, Mesnine Celje — Skupne službe
32. FRANKO Jože, Mesnine Celje — Skupne službe
33. PAVČNIK Vili, Mesnine Celje — DE Klavnicna-predelava
34. MARTINC Mirko, Mesnine Celje — DE Klavnicna-predelava

35. REMUS Ljudmila, Mesnine Celje — DE Klavnicna-predelava
36. JURAK Ivan, Mesnine Celje — DE Klavnicna-predelava
37. TEMNIK Jože, Mesnine Celje — DE Klavnicna-predelava
38. ŠMIT Ivan, Mesnine Celje — DE Klavnicna-predelava
39. PIRNAT Ivan, Mesnine Celje — DE Maloprodaja
40. KOVAČIČ Drago, Mesnine Celje — DE Maloprodaja
41. KOČEVAR Marija, Mesnine Celje — DE Maloprodaja
42. IVANČIČ Herberta, Mesnine Celje — DE Maloprodaja

10 LET SO V PODJETJU

DE SKUPNE SLUŽBE

1. HOLOBAR Vojko
2. JANŠE Jože
3. BON Nada
4. BRECL Marija
5. IVANČIČ Franc
6. LUBEJ Vinko
7. MARINČEK Ika
8. PODREKAR Ivanka
9. PELIKAN Darinka
10. KOLAR Štefan

DE KMETIJSTVO I.

1. FRUMEN Ludvik
2. FRAS Ana
3. OGRIZEK Marica
4. PODGORŠEK Jože
5. PANTER Olga
6. PERGER Mirko
7. RADIČ MARIJA
8. SOBOČAN Franc
9. STRELEC Angela
10. SEBJAN Cecilija
11. TURNŠEK Vlado

DE VITAL

1. ZAGORC Angela
2. MAJCEN Marija
3. DELAKORDA Rozina
4. DOBOVIČNIK Vera

DE VRTNARSTVO

1. inž. MEDVED Jože
2. NAPOTNIK Terezija
3. OGŁAJNER Zofija
4. ŠKAFAR Stana
5. SKORJANC Katica
6. TERŽAN Ivo

DE SADJARSTVO MIROSAN

1. ČAKČ Franc
2. KOPUŠAR Anica
3. NAPOTNIK Simon
4. TOVORNIK Viktor
5. BORSIČ Franjo
6. MIKUŠ Ignac

DE KOOPERACIJA

1. Dr. VRABIČ Anton
2. ŠABJAN Jože
3. BUČ Stana
4. NOVAK Franc
5. GORIČAN Karel
6. KOŽUH Julko
7. BOBNIČ Anton

DE KMETIJSTVO II, VRBJE

1. CAFUTA Anastazija
2. TURNŠEK Jože

DE STROJNA POSTAJA

1. JELEN Janez
2. OŽIR Ivan
3. OGRAJENSEK Viljem
4. POSEDEL Vladimir
5. ŠUMAK Janez

DE GOSTINSTVO

1. BREMEC Leopoldina
2. JUG Marija
3. KOREN Rozalija
4. KUNEJ Emilija
5. KRUMPAK Julijana
6. KRAJNC Marija
7. LORGER Anica
8. MEDVED Marjeta
9. STIPLOVŠEK Fanika
10. SVET Frančiška
11. VREČAR Elizabeta

DE MLEKO

1. BRILEJ Drago
2. BRZAJ Marija
3. FEKONJA Frančiška

DE KMETIJSTVO III, PETROVČE

1. HEGEDIŠ Franc
2. KOLAR Stanko
3. OMLADIČ Edi
4. REZMAN Ivan
5. TOVORNIK Mira

DE HMEZAD

1. ULAGA Riko
2. ZIDAR Anton

3. NOVAK Jože
4. DONKO Martina

DE GOZDARSTVO POLZELA

1. OGRIS Lovrenc
2. MAJHEN Jože
3. TRATNIK Andrej

DE KMETIJSTVO ŠMARJE PRI JELŠAH

1. AMON Leon
2. CVETKO Vinko
3. GOBEC Martin
4. KRIZANEC Tilčka
5. KAMENSEK Janez
6. KRAŠOVEC Jože
7. MATOŠEC Albin
8. MUŽINA Franc
9. RAJGL Anton
10. STOJNŠEK Franc
11. ZUPANČIČ Jurij

DE KMETIJSTVO RADLJE OB DRAVI

1. BUKOVNIK Franc
2. GARNEŽ Ivan
3. VRHOVNIK Mihael

OBRAT KMETIJSTVO ŽALEC

1. BREŽNIK Jože
2. ROPOTAR Brigita
3. VODLAN Ivan

DE GOVEDOREJA

1. KRAJNC Marija
 2. MATJAZ Marjan
- (Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)
DE KMETIJSTVO IV, CELJE

1. DELJČNAK Ludvik
2. ŠTRAUS Marija
3. ŠTRAUS Jurij

OBRAT MESNINE

1. BUTINAR Franciška
2. BRENKO Anton
3. BEVČIČ Angela
4. CEHNER Adolf
5. DOLINSEK Adolf
6. FRANKO Jože
7. GUBENSEK Anton
8. BAN Leopold
9. KACICNIK Franc

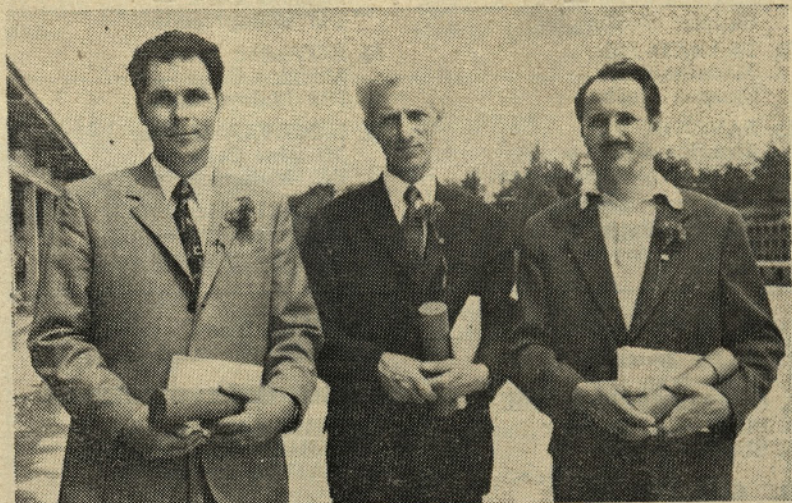
10. KRAGOLNIK Drago
11. KLAJNSEK Mirko
12. LESAR Marjan
13. KOVAČIČ Ivan
14. OPERČKAL Ignac
15. PAVČNIK Herta
16. STRAŽE Franc
17. TIHEC Anica
18. UDOVIČ Marija
19. ULAGA Anton
20. VIZOVIŠEK Drago
21. VAUKNER Jurij
22. ŽNIDAREC Alojz

K stanovitnosti čestitamo!

Kadrovski oddelek
in sodelavci

Na prvem zboru samoupravljalcev v novi betonarni v Latkovi vasi je v imenu Zveze sindikatov Slovenije govoril Mitja Švab

Jože Benčina, Franc Ivančič in Ivo Vodlan so na zboru samoupravljalcev dobili priznanja in simbolična darila za dolgoletno in uspešno delo v sindikatu

Naši mesarji — vodje poslovalnic so se zbrali po opravljenem testu ob zaključku tečaja pred »Mesninami« za spominski posnetek

Stanarine ostanejo nespremenjene

Kljub temu, da se o stanovanjskem gospodarstvu razpravlja več ali manj kampanjsko, ta ugotovitev za naše podjetje ne drži. Izdelane imamo letne in perspektivne programe stanovanjske izgraditve. Samo vprašanje je, kako jih bo mogoče realizirati, ko se na stanovanjskem področju ne premakne v optimistično smer. V trenutku, ko se pristojnosti v stanovanjski zakonodaji prenašajo na republike in občine, ko se stanovanjska zakonodaja kroji v republiki in občini, je kljub vsem analizam in ugotovitvam stanje izredno težko, skoraj težje, kakor ob stanovanjski reformi leta 1965. Stanovanjska podjetja in enote pričakujejo v skladu z resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva v Sloveniji in že sprejetih zakonov bistveno izboljšanje. Nemogoče je z razpoložljivimi sredstvi vzdrževanja kriti vse potrebe, ki ob sorazmerno starem stanovanjskem fondu nastajajo. Naše stanarine so med najnižjimi v Evropi, da smo prišli do teh zaključkov, je bilo potrebnih še in še študij, ki pa niso bile poceni.

Stanarine so danes zamrznjene, čeravno so izračunane na osnovi povprečnih cen graditve iz decembra 1964 in še takrat so bile administrativno omejene. Stanarine se niso zvišale kljub temu, da temelje na neekonomskih odnosih. Medtem, ko je dohodek stanovanjskih podjetij iz stanarin nespremenjen od 1. 1. 1966, so se v tem času cene stanovanjske graditve povečale za 3 do 4-krat; v večjih naseljih pa celo več.

Nizke stanarine, občinski odloki o minimalnih tehničnih normativih, subvencija stanovanja in ne stanovalca, pa stanovalce prav vzpodbuja k nesmotrni uporabi stanovanja. Medtem, ko so pravice stanovalcev neokrnjene, pa

so vedno manjše možnosti stanovanjskih podjetij in enot, da bi izpolnile osnovne naloge na prečem stanovanjskem področju. In ne nazadnje, močna stopnja inflacije je iz leta v leto devalvirala vrednost družbenega stanovanjskega sklada. Ko danes ocenjujemo ob prodaji stanovanj realno tržno vrednost, ljudem sploh niso razumljive primerjave današnjih vrednosti z vrednostmi iz leta 1966.

Razumljivo je, da pri istih stanarinah in povečanih stroških vzdrževalnih del res ni mogoče slediti tistim najnujnejšim vzdrževalnim delom, ki bi jih bilo na posamezni stanovanjski hiši neodložljivo potrebno izvršiti. In že so kritike stanovalcev tu, včasih dobronamerne, včasih pa takšne, da se delavci v stanovanjskih podjetjih vprašujejo, zakaj morajo prav oni to poslušati.

Stanovalce lahko pomirimo vsaj trenutno, da je v razpravi Zakon o ugotovitvi vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj, Zakon o stanarinah. Oba zakona bosta pričela veljati verjetno z novim letom. Z odmrznitvijo stanarin trenutno ne bo nič. Torej bodo stanovalci tudi v naprej plačevali isto stanarino kot do sedaj. Seveda pa je nemogoče pričakovati, da bo na stanovanjskih hišah popravljenega kaj več, kot do sedaj.

Res se postavlja vprašanje, ko ga ščitijo danes zamrznjene stanarine. V statističnem biltenu je mogoče zaslediti, da imamo v SFRJ 18,3% najemnih stanovanj v družbeni lastnini, v SR Sloveniji celo 27,8%. Prav tako so znane ugotovitve, da uporablja družbena najemna stanovanja več kot 70% družin, ki imajo nadpovprečni osební dohodek. Verjetno je tudi to eden od razlogov socialnega razlikovanja. To pa je že druga tema. U. M.

SREČA V NESREČI

V kuhinji predelave v obratu Mesnine se je dne 26. junija pripetila sreča v nesreči. Med delom okrog 7.30 je prisotne v kuhinji (poleg stalno zaposlenih so bili prisotni tudi strojniki) presenetilo in preplašilo nenadno prasketanje in pokanje, kakršno povzroča le deformacija kovine. Kot na znak za štart so se vsi razkropili na vse strani, pričakujoč najhujše. Na potaplajoči ladji je ostal le kapitan Vili, ki je reševal, če se je rešiti še sploh kaj dalo. Ko je bil ventil zaprt, so vsi vedeli, da je nevarnost že mimo. Šele po radovedni vrnitvi so začutili strah v kosteh. Vprašujoč, kaj se je zgodilo, so gledali v kot, kjer stojijo parni kotli za kuhanje.

Zadnji v kotu se je bil rešil vsebine, ki jo je v trenutku sikhnil iz sebe. Pritisk pare je opravil svoje. Kotel je bil enak zmečkani pločevini karambolirane fička. Vsi so se spraševali, kako je do tega

prišlo. Odgovor je vedel samo eden, toda kdo?

Nekdo je pri dovodu pare h kotlu odprl napačni ventil. S tem je povzročil direktni primarni pritisk pare v kotel, tega pa k sreči notranja stena kotla ni prenesla, debela pločevina je popustila in stena se je mahoma deformirala na srečo tako, da je pri inplaziji napravila sama sebi oporo.

Pri tem nas je groza, če pomislimo, kaj bi se zgodilo, če tega srečnega primera ne bi bilo.

Nezgoda je povzročila neodgovorna delovna disciplina med delavci, ker je bilo dopustno, da lahko vsakdo samovoljno opravlja zahtevna in odgovorna dela. Ta ugotovitev vzroka nezgode pa ni edina, če upoštevamo, neprimernost montaže dovoda oziroma ventilov ter delo vzdrževalne službe, ki ni opazila namestitve ročnika na ventilu premostitvenega cevovoda.

J. Z.

STROKOVNI NASVETI in POGOVORI

Obiranje in sušenje hmelja

Kakor vsako leto objavljamo tudi letos v avgustovski številki »Hmeljarja« sklepe in predloge Hmeljarskega odbora, ki naj bodo hmeljarjem v pomoč pri pripravah za obiranje hmelja, prav tako pa tudi za enotnost in usklajevanje plačila uslug pri spravilu pridelka.

Približuje se čas obiranja in zopet bo po vaseh prijetno grenko za dišalo po sušečem se hmelju

Vsekakor naj bo prva skrb hmeljarja posvečena obiralcem. Ob dejstvu, da je vsako leto težje dobiti zadostno število obiralcev, bomo te, ki še prihajajo, toplo sprejeti, jih primerno namestili in jim posvetili vso možno pozornost, da se bodo v času obiranja kar najbolje počutili med nami. Obvestite obiralce, da pri vstopni postaji železnice kupijo obrazec K-15, ki jim omogoča 25% popust na železnici! Prav tako naj obiralci vzamejo s sabo zdravstvene izkaznice iz kmečkega ali delavskega zavarovanja za primer bolezni ali nesreče. Pri nezgodnem zavarovanju obiralcev se letos zavarovanje razširja tudi na civilno odgovornost, in sicer:

LEPO OBRAN IN PRAVILNO POSUŠEN HMELJ JE PONOS HMELJARJA!

a) V zavarovanje se vključuje odgovornost podjetja iz dejavnosti, lastnosti iz pravnega razmerja za škodo, ki bi nastale tretjim osebam (obiralcem hmelja pri kooperantih) ne glede na to ali je obiranje hmelja ročno ali strojno in sicer do višine zavarovalnih vsot: za osebe do 100.000 din, za stvari do 30.000 din.

b) Nezgodno zavarovanje obiralcev hmelja bo do višine zavarovalnih vsot: za nezgodno smrt 5.000 din, za trajno invalidnost do 10.000 din in dnevno odškodnino do 200 din po 5 din. Tudi to zavarovanje zajema obiralce ročnega in strojnega obiranja enotno. Vso to zavarovanje je vključeno v skupnem premijskem odstotku s točo in viharjem.

Stroški zdravljenja v ambulantah in bolnici se ne plačajo iz tega zavarovanja, ampak se obiralci zdravijo in plačajo te usluge preko kmečkega in delavskega zavarovanja. Morebitne nezgode prijavite na poslovne enote, kjer imajo potrebne obrazce.

Hmeljski odbor je na seji 18. 7. 1972 določil ceno za 1 škafo lepo obranega hmelja PRI HRANI 3,20 DIN, BREZ HRANE PA 3,80 DIN. PRIPOROČAMO, DA SE HMELJARJI DRŽIJO DOLOČENE CENE, DA NE PREPLAČUJEJO IN NE PREVZEMAJO SOSEDOM OBIRALCEV Z LAŽNIMI OBLJUBAMI, ki pa jih pozneje ne izpolnijo. Prav tako priporočamo, da hmeljarji povrnejo polovico stroškov prevoza.

PRAV JE, DA OPOZORIMO OBIRALCE NA LEPO OBIRANJE, SUŠACE PA NA PRAVILNO SUŠENJE HMELJA. Kljub doseženi dobri kvaliteti hmelja v zadnjih letih, mislim, da ni odveč, da ravno obiranju in sušenju posvetimo vso pozornost. V pomoč vam bodo naše strokovne službe in ekipa iz obrata Hmezd, ki bo v času obiranja med hmeljarji. Hmeljske vreče bodo prevzele poslovne enote nekaj dni pred začetkom obiranja. Prav bi bilo, da razvoz vreč organizirate tako, da jih traktoristi poslovnih enot razvozijo do hmeljarjev v strnjениh vaseh. Vreče so namenjene samo za basanje hmelja.

Prevzem zelenega hmelja bo vsepovsod, kjer je že bil zadnja leta. Cena je pogodbeno določena in je za sušenje 1,50 din, skladiščenje 0,15 din, ter za vilanje in basanje 0,20 din za kilogram suhega hmelja. Prevzem hmelja je po škafigh, hmeljarjem pa bo priznan po suhi teži

škafa, ki jo tedensko ugotavlja inštitut. Kvaliteta se lahko določi za vso poslovno enoto ali pa za posamezno sušilnico. O tem naj sklepajo sveti kooperantov na poslovnih enotah. Vsi hmeljarji, ki bodo oddajali zelen hmelj, naj to sporoče svojim poslovnim enotam.

Predcenitev pridelka končajte do 15. 8! Pri predcenitvi obvezno sodeluje hmeljar, ki tudi podpiše zapisnik. Na podlagi predcenitve se izračuna akontacija za obiranje, ki je po pogodbi 6,00 din za kilogram predvidenega pridelka. Povečanje akontacije za posamezne primere je v pristojnosti sveta kooperantov poslovnih enot. Izplačilo akontacije bo po 15. avgustu, kot vsako leto.

ZA ZAČETEK OBIRANJA UPOSTEVAJTE NAVODILA INŠTITUTA!

Hmeljarski odbor je v komisijo za vzorčenje hmelja letnika 1972 imenoval tov. Gajšek Vikija, namestnika predsednika hmeljarskega odbora, ter Hropot Maksa, letošnjega hmeljarskega starsešino. Kdaj bomo začeli z obiranjem hmelja letos, je težko napovedati, zato naj hmeljarji prislusneje napovedim Inštituta. Vsekakor bo dozorev hmelja nekoliko kasnejša kot običajno. Začetek obiranja pri hmeljarju je pa seveda pogojen z zmogljivostjo sušilnic in površin hmelja ter števila obiralcev. K pravočasnemu spravilu pridelka hmelja, kljub težavam zaradi manjšega števila obiralcev, bodo letos že izdatno pripomogli stroji za obiranje hmelja, saj bomo v kooperaciji obirali hmelj na 18 malih in 2 velikih strojih.

Vsem hmeljarjem želimo lepo vreme ob času obiranja in dober ter kvaliteten pridelek!

Stanko Žagar

Pripravimo sušilnice

IZTEKAJO SE ZADNJI DNEVI PRED OBIRANJEM HMELJA, KI DAJEJO HMELJARJU NAJVEČ DELA IN SKRBI, KAKO BO POSPRAVIL PRIDELEK HMELJA. MED PRIPRAVE ZA OBIRANJE HMELJA SPADA SEVEDA TUDI PREGLED SUŠILNICE IN MOREBITNA POPRAVILA.

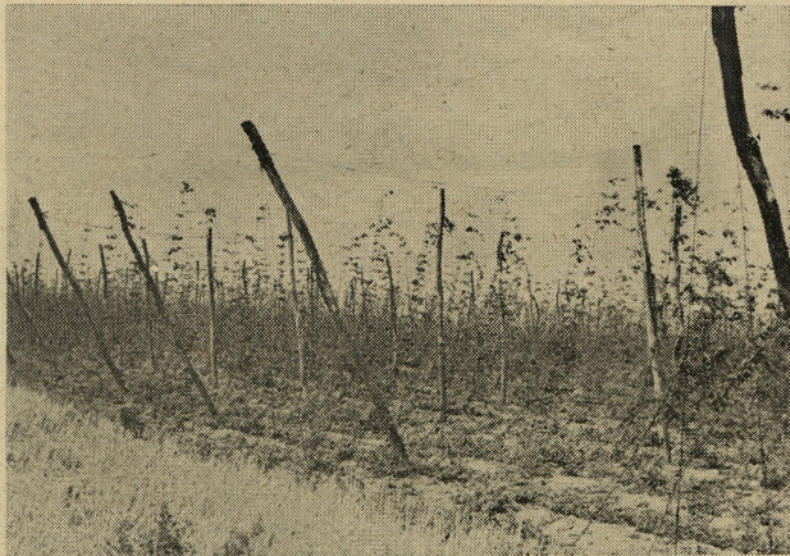
PREGLEJMO PEČI IN CEVI, DA NE PRIDE DO POŽAROV!

TEMELJITO PREGLEJMO ELEKTRIČNO NAPELJAVO ZA RAZSVETLJAVO IN POGON MOTORJEV! PREGLEJMO LEŽAJE MOTORJEV IN JIH PO POTREBI PODMAŽIMO! ZAVARUJMO STOPNICE IN JASKE DVIGAL, DA NE PRIDE DO NESREČ!

V KOLIKOR SE NIMATE MINIMAKSOV, NAJ BO V VSAKI ETAZI POSTAVljena POSODA Z VODO IN VEDROM TER ZABOJI S PESKOM IN LOPATO. PREGLEJMO STREHO NAD SUŠILNICO IN SKLADIŠČEM ZA HMELJ, DA NE BO ZATEKALO OB DEŽJU!

TAKOJ PRISTOPIMO K TEM PRIPRAVAM, DA NAS NESREČE NE PREHITE!

Stanko Žagar

V začetku julija je v Čelarevem pri Bačkem Petrovcu hmeljišča in žita močno poškodovala debela toča. Na sliki je hmeljišče nasproti bencinske črpalke

STROJNO OBIRANJE HMELJA V LETU 1972

O rezultatih strojnega obiranja v pogodbenih skupnostih v lanskem letu smo že v Hmeljarju pisali. Ker bo tu kmalu nova sezona obiranja, se moramo na kratko pogovoriti o tem, kako bomo letos obirali.

Strokovne službe DE Kooperacija bodo morale letos posvetiti več časa novo ustanovljenim skupnostim, ki jih je deset in so že dobile obiralne stroje. S tem pa ne mislimo, da bo šlo pri starih skupnostih vse gladko. Predvsem moramo računati na dve stvari. Prvič — hmeljišča kažejo, da bo letos boljša letina in bo torej več hmelja, in drugič — na strojih bodo obirali vsi člani skupnosti, kar lansko leto ni bilo povsod.

Če torej upoštevamo ta dva momenta, se moramo zavedati, da bo tudi letos potrebno izde-

je, letošnje pa bodo za to porabile nekaj več časa. Vsi predsedniki skupnosti naj na te sestanke povabijo tudi predstavnika s poslovne enote, ki je po pogodbi dolžna strokovno pomagati skupnosti pri njenem delu.

Glede na to, da bo verjetno tudi letos primanjkovalo obiralcev in da bo povpraševanje po strojnem obiranju veliko, priporočamo vsem skupnostim, da opravljajo usluge članom. To pa morajo seveda upoštevati že pri sestavljanju razporeda obiranja. To lahko naredijo na ta način, da podaljšajo dnevni čas obiranja in po končanem delu obirajo drugim. Če pa sušilne kapacitete tega ne dopuščajo, lahko namenijo nekaj ur dnevno za obiranje drugim hmeljarjem.

Z letošnjimi desetimi novimi stroji imamo v DE Kooperacija

več izvodih in prosimo, da se ravna po njem.

S tem sestavkom smo želeli na kratko opozoriti na delo in priprave, ki nas čakajo pred obiranjem. Različne težave ali nesoglasja, ki bodo nastala pri posameznih skupnostih med pripravami ali v času obiranja, pa bomo reševali s posameznimi skupnostmi posamezno.

Od enajstih poslovnih enot, ki

jih imamo v kooperaciji, je ostala samo še ena, ki še nima stroja, zato se nam ne bi smelo zgoditi, da bi nam ostal kje neobran hmelj ali da bi se ročno obiranje preveč zavleklo. Hmeljarji, ki stroje že imajo, morajo biti toliko solidarni s tistimi, ki jih še nimajo, da jim bodo v sili prišli na pomoč.

Dipl. inž. L. Semprimožnik

PRIDELOVANJE JAGODIČEVJA – VEČJI KOS KRUHA ZA KMETA

Kmetijski kombinat Hmezad in nekatere sosednje kmetijske organizacije so pretekli teden sklenile s tovarno ETOL iz Celja podgobo o proizvodnji in dobavi jagodičevja in nekaterih drugih vrst sadja. Tovarna ETOL namreč namerava skupno z ameriško firmo IFF zgraditi v Mestinju obrat za predelavo sadja in jagodičevja. Ker tudi naš obrat Vital začneja z modernizacijo svojega obrata v Mestinju, bodo v kratkem času potrebne večje količine sadja in jagodičevja.

Že v letih 1975–76 bosta oba obrata potrebovala nad 900 t jagod, 600 t malin, 1500 t črnega ribeza, 400 t višenj, 450 t češenj, 8000 t jabolk ter še določene količine grozdja, borovnic, robidnic, bezga itd. Skupno torej okrog 3.500 t jagodičevja, in 8.000 t industrijskih jabolk. Vrednost vseh teh surovin bo znašala skoraj 3 milijarde S-din, kar predstavlja dodatni dohodek za tiste kmete, ki se bodo odločili, da pogodbeno proizvajajo sadje in jagodičevje. Ker so ugodne možnosti, da del jagodičevja tudi izvozimo, večje količine pa potrebujejo še druge tovarne v Jugoslaviji, lahko z gotovostjo računamo, da bi lahko plasirali že v letu 1977 preko 6.000 t jagodičevja. Če želimo izkoristiti ugodno priložnost, se moramo resno lotiti obnove vseh vrst nasadov, saj jih za to proizvodnjo potrebujemo nad 500 ha.

Tovarna Etol sklepa dolgoročno pogodbo (15 let) s katero zagotavlja odkup vseh po pogodbi določenih količin surovin, po zajemčenih minimalnih cenah, ki so višje od proizvodnih stroškov. Dejanska cena za končni obračun pa se bo oblikovala na osnovi cen, ki jih bodo dosegli jugoslovanski izvozniki v določenem letu za posamezno vrsto surovine. V primeru, da bo ta cena višja od minimalne zajemčene, se bo obračun napravil po tej ceni. Minimalna zajemčena cena se bo popravila tudi v primeru, da se spremeni vrednost dinarja nasproti švicarskemu franku. Le v primeru daljše krize in izjemnem padcu cen tem surovinam na svetovnem tržišču se ustavi obnova nasadov, ves pridelek iz že obnovljenih let pa je Etol dolžan prevzeti še toliko let kolikor nasad traja.

S to pogodbo smo pravzaprav proizvajalci dobili to kar si že dolgo želimo, da bi bilo tako urejeno za vse kmetijske pridelke. To pa je zagotovljen dolgoročni odkup vseh pridelkov, z garantirano ceno, ki pokrije proizvodne stroške, ko so razmere ugodne, pa da dobi proizvajalec še dodatno stimulacijo. Torej se proizvajalcem ni potrebno bati, da

se bo ponovila grenka izkušnja pri ribezu in malini, ko v nekaterih letih pridelka nihče ni hotel odkupiti, ali pa je nudil ceno, ki je bila mnogo nižja od proizvodnih stroškov.

Lepe dohodke pa lahko pričakujejo le tisti proizvajalci, ki se bodo proizvodnje jagodičevja lotili resno, skrbno in strokovno. Napak bi bilo računati, da bo delal z dobičkom tudi tisti proizvajalec, ki bo dosegel 3 do 5, pa celo 10-krat manjše pridelke, kot so normalni. Takih primerov imamo veliko pri ribezu, ko nekateri proizvajalci pridelajo po grmu komaj 1 kg ribeza, medtem ko drugi dosegaajo 10 in več kilogramov. Sedanje kalkulacije kažejo, da je pridelovanje jagodičevja zelo donosno. Pri dobrih pridelkih in pri srednjih cenah lahko računamo z 1–2 din čiste dobička po kilogramu pridelka. To pomeni, da nam lahko da 1 ha jagodičevja 15.000–30.000 din čistega dohodka, po odbitku vseh stroškov za investicijo, reprodukcijski material in delo.

Da bo uspeh zagotovljen in da ne bo razočaranj, bomo morali upoštevati predvsem naslednje: 1. za posamezne vrste nasadov bomo izbrali le najugodnejše lege in najboljše zemljo; 2. nasad bomo zasadili le s prizanim sortno čistim in zdravim sadilnim materialom. Sadili bomo le sorte z visokimi pridelki in take, ki so primerne za predelavo;

3. nasade bomo zasadili in oskrbovali skrbno po navodilih strokovne službe. Le tako bomo izkoristili idealne pridelovne pogoje, ki jih imamo in napravili korak naprej tudi tam, kjer smo sedaj v velikem zaostanku.

Neodgovorno bi bilo, da zamudimo izredno priložnost, ki se nam nudi. Obrati za kooperacijo pri posameznih kmetijskih organizacijah bodo morali krepko prijeti in nuditi vso pomoč tistim kooperantom, ki se bodo odločili za to proizvodnjo.

Iz dosedanjih razgovorov s predstavniki kmetijskih delovnih organizacij se kaže tudi potreba po ustanovitvi poslovne skupnosti za jagodičevje. Preko te poslovne skupnosti bi skupno reševali vprašanje organiziranja strokovne službe, nabave repromateriala, organizacije odkupa in prodaje, skupnega nastopa do bank itd. Pri enotah za kooperacijo bi kazalo ustanoviti za proizvajalce jagodičevja, ki naj bi reševali probleme svojega področja in skrbeli za strokovni dvig proizvajalcev.

Pred nami je torej odgovorna in velika naloga, ki se je moramo prav vsi lotiti z vso resnostjo in uspeh ne bo izostal.

Zvone Pelikan, dipl. inž. agr.

HMELJARJI, DNEVNO OPOZARJAJTE OBIRALCE HMELJA, DA OB PRECKANJU CEST PAZIJO NA PROMET!

lati vrstni red obiranja in to še bolj temeljito kot lani. Predvsem bo treba paziti na to, da bo obratovalni čas čim daljši. Le s tem bomo lahko dosegli, da bo število na dan obranih trt tolikšno kot lansko leto. Vedeti namreč moramo, da se bolj bujne trte obirajo počasneje.

Iz tega sledi, da bodo morali vsi predsedniki skupnosti čim prej sklicati sestanke članov, na katerih se bodo dogovorili o poteku obiranja, potrebnih delavcih in ostalem. Za lani ustanovljene skupnosti, bo to veliko laž-

skupno 20 strojev. Kot v lastni proizvodnji, je priporočljivo, da si tudi v DE Kooperacija postavimo enoten cenik za plačilo delavcev pri strojih. S tem želimo, da ne bi prišlo do različnega plačevanja, ker vodi to samo v večje stroške.

Na seji hmeljarskega odbora je bil sprejet naslednji cenik, ki je usklajen s cenikom obrata Kmetijstvo, kot s ceniki ostalih organizacij, ki pridelujejo hmelj.

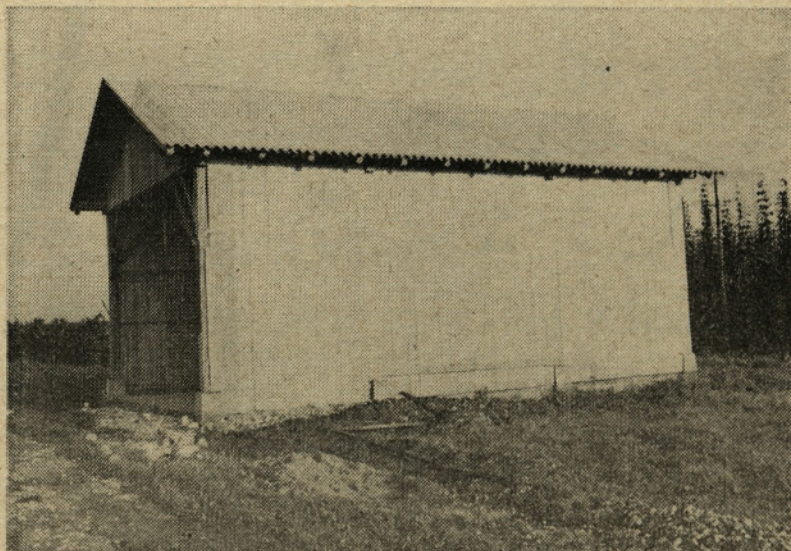
Za delavce pri strojnem obiranju naj torej velja v letu 1972 naslednji cenik:

1. Delavci na njivi	Neto ura	
— rezanje trt na tleh	6,30 din	
— trganje in poravnavanje	7,80 din	
2. Delavci pri stroju	Vsi mali stroji	Bruff BB-1200
— odnašanje trt na obir. stroj	6,50 din	7,50 din
— ostalo delo pri stroju	5,50 din	6,00 din

Hmeljarski odbor je obravnaval tudi plačevanje uslug nečlanom in predlagal, da se obračuna obratovalna ura strojev Wolf WN-220, Aleys FG-5 in Bruff BL-250 pa 200,00 din, obratovalno

600,00 din. Vsak hmeljar je dolžan pripeljati hmelj k stroju sam uro strojev Bruff BB-1200 pa s svojim prevozom.

Vse skupnosti bodo prejele navedeni cenik v pisni obliki in

Kot gobe v letošnjem preobilnem deževju, so zrastle hale za Wolfe. Le-ta je v Latkovi vasi poleg Bruffov in je ena izmed desetih novih

PRIDELOVANJE JAGOD NA ČRNIH FOLIJAH

Letošnje leto smo dobili prvi pridelek jagod iz nasadov na črnih folijah. V nasadih, ki so bili posajeni jeseni, je bilo plodov še sorazmerno malo, v tistih nasadih, ki smo jih posadili lanske pomladi, teh nasadov je okrog 1 ha, pa je bil pridelek kar lep. Na posameznih parcelah so kooperanti pridelali tudi po 25 dkg plodov v povprečju na rastlino. Posamezne rastline pa so dale tudi preko 1 kg pridelka.

Kljub temu, da odkup in prodaja nista bila najbolje organizirana, je finančni rezultat pridelovanja dokaj ugoden. Del pridelka, je odkupila DE Kooperacija, del pridelka pa so kooperanti sami prodali na trg. Z odbitkom vseh stroškov odkupa ter prevoza, so kmetje dobili povprečno ceno za 1 kg jagod 6,70 din.

kakor lahko trdimo, da se pridelovanje po taki tehnologiji izplača in bi bilo rentabilno celo še pri nekoliko nižji ceni jagod.

Ker se nam je ponudila priložnost, da si zagotovimo odkup pridelka za najmanj petnajst let in da nam kupec za to obdobje garantira tudi minimalno odkupno ceno, bomo že letošnje jesen nasade jagod razširili še vsaj za 4–5 ha. Za to površino imamo zagotovljeno tudi zadostno število kvalitetnih sadik in potrebne količine črne folije.

Glede na prve rezultate v pridelovanju bi posaditev omenjene površine sploh ne smelo biti vprašanje. Nasade bi morali razširiti predvsem tam, kjer že imamo manjše površine, ker imajo na teh področjih nekateri kmetje že nekaj izkušenj s to proizvod-

V luknje položenih črnih folij so posadili jagode

Poglejmo samo primer enega kmeta. V nasad, ki je velik okrog 12 arov je vložil 4.700,00 din. To so stroški za saditev, folijo in umetno gnojilo. K temu je potrebno prišteti še stroške za hlevski gnoj in vrednost lastnega dela, ki je bilo vloženo v opremo nasada in oskrbovanje v prvem letu, ko še ni bilo pridelka.

V tem nasadu so letos nabrali okrog 1800 kg jagod. To da pri povprečni ceni 12.060,00 din dohodka. Od tega je moral letos vrniti kooperant polovico kredita, ki ga je dobil za opremo nasada.

Se pravi da znaša bruto dohodek v površini 12 arov 9.000,00 din. Če od tega odštejemo še stroške obiranja, ki so znašali okrog 2.000,00 din, je kmetu ostalo za njegovo delo in ostale stroške 7.000,00 din. Tak dohodek je lahko s tako majhne površine dosežen le z redko katero kulturo. Pri tem pa moramo upoštevati, da bo dobil z minimalnim vlaganjem v nasad enak dohodek ali celo večji še v naslednjem letu, in nekoliko manjšega še tretje leto.

Podobne izračune bi lahko prikazali tudi za druge kooperante. Seveda bi bili nekoliko drugačni. Za nekatere nekoliko slabši, za druge pa verjetno še boljši. Vse-

njo, drugi pa so imeli priliko to opazovati pri sosedih.

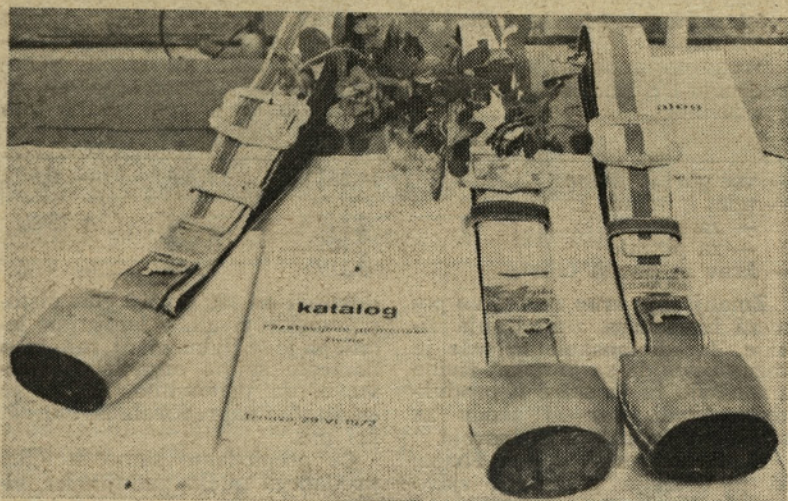
Za odločitev nam je ostalo zelo malo časa. Če namreč hočemo imeti že drugo leto primeren nasad, moramo zemljo za saditev jagod pripraviti že avgusta. Tudi črno folijo že lahko položimo teden ali štirinajst dni pred saditvijo. Pred sajenjem, ki mora biti opravljeno v prvih dneh septembra, jo potem samo preluknjamo in v luknje posadimo sadike.

Pri letošnjem spomladanskem sajenju smo preizkusili tudi stroj za polaganje folije. Delo z njim se je zelo dobro obneslo, zato računamo, da bomo za jesensko saditev povsod, kjer je to možno, položili folijo s strojem. S tem si bomo namreč prihranili veliko ročnega dela.

Vsem kmetijam, ki si želijo povečati dohodek, mislimo pa v glavnem na obrobne kmetije, ki imajo malo ali nič hmelja, priporočamo, da si uredijo po 10–15 arov nasadov jagod.

To je le na kratko o letošnjih rezultatih pridelovanja jagod in o perspektivi v bodoče. Vsakdo, ki ga zanima ta proizvodnja, se lahko obrne na vodjo svoje PE za kooperacijo ali področnega pospeševalca, ki mu bosta dala podrobnejša navodila.

Dipl. inž. L. Semprimožnik

Zvonce za najboljšo razstavljenjo živino kooperantov na razstavi v Trnavi 29. junija

VELIK USPEH REJCEV

Uspela razstava plemenske živine sivorjave pasme 29. junija v Trnavi je dokaz visoke kvalitete živine in vztrajnosti ter strokovnosti kmetov.

Predsednik živinorejskega odbora pri DE Kooperacija, Krajnc Martin, kooperant iz Kaple, je nagovoril zbrane:

Tovarišice in tovariši živinorejci, cenjeni gostje! Dovolite mi, da vas v imenu centralnega živinorejskega odbora Kmetijskega kombinata Žalec, kakor tudi v svojem imenu prisrčno pozdravim.

Veseli nas, da ste se odzvali našim vabilom, da skupno pregledamo in ocenimo plod dela na našem živinorejskem področju, da rejcem damo priznanja in pohvale za vložen trud pri njihovi živini, ki jo vidimo na razstavnem prostoru.

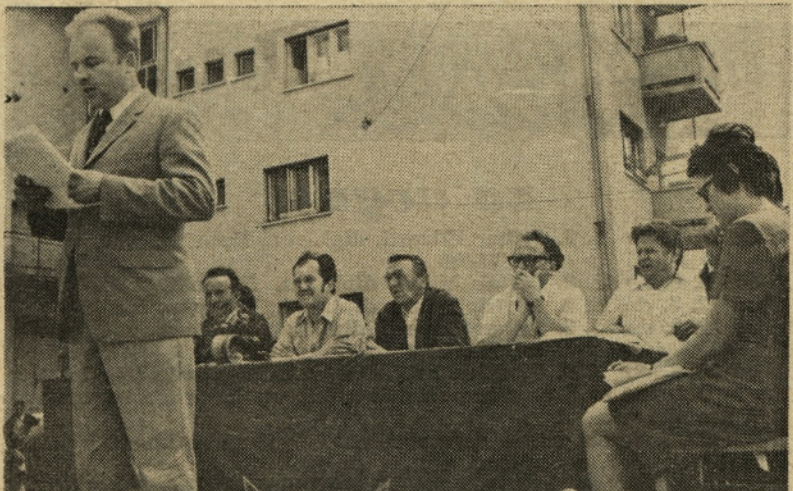
Ze dolgo let je tega, kar smo tudi Savinčani spoznali, da samo hmelj kot tržni proizvod ne more pokrivati vseh potreb na kmetiji in nuditi savinjskemu kmetu rožnatega življenja. Kmalu po vojni smo prišli do tega spoznanja, da slabih 10 % obdelovalne zemlje, ki je pod hmeljem in krompirjem, ne nudi zadostnega dohodka. Vsa ostala zemlja, ki je bila namenjena za pridelke, ki so se porabili večinoma doma, je postajala iz leta v leto dražja. Služba kmetijskih organizacij je to hitro uvidela in naredila program proizvodnje za Savinjsko dolino. Razen hmelja, ki je osnovna panoga kmetij-

stva naj bo tudi živinoreja produktivna, to je, da se kmetije uredijo hmeljarsko-živinorejske in tej proizvodnji naj se podredi večina obdelovalne zemlje.

Od domačih pasem, čeprav smo se jih iz navad vsi korenito oklepali, nismo mogli veliko pričakovati, kljub temu, da dolgo nismo verjeli in zaupali v drugo pasmo goveda. Končno smo se pred približno 12 leti, ko so družbena posestva že imela urejen pasemski sestav živine, tudi kmetje odločili za to pasmo. Svicarji so pri prednikih te pasme začeli že pred 600 leti. Od tu je sivka prišla v južno Nemčijo, Avstrijo in Italijo. Od tam pa že pred vojno k nam na Kras in Dolenjsko. Tako se je sivorjavo govedo po vojni razširilo s pospeševalnim delom tudi k nam. Sivorjavo govedo v evropskih deželah poznamo kot zelo dobro kombinirano pasmo za mleko in meso. V Ameriki pa so govedo te pasme selekcionirali na mlečno govedo (BROWN SWISS), ki sodi med najbolj proizvodne pasme na svetu.

Mlečnost rjavih krav, kakor vidimo iz razstavljenosti živine, je velika, saj dosega 6.500 l mleka v laktaciji. Pitovne in klavne lastnosti mladih govedi so pa tudi zelo dobre, saj dosegajo tudi naši

(Nadaljevanje na 8. strani)

Predsednik pripravljalnega odbora za razstavo živine inž. Ljilja pozdravlja rejce in številne goste

(Nadaljevanje s 7. strani)
rejci prirastke 1 kg in tudi 1,50 kg na dan.

Trenutno redimo kmetje na področju DE Kooperacija naslednjo živino:

	1971	1972	
— vse goveje živine	14.883	14.766	— 0,8 %
— telet in mlade živine			
— za pleme	2.449	2.356	+ 15 %
— za pitanje	3.101	3.569	
— krav in brijih telic	8.219	7.905	— 4 %

Zmanjšanje krav za 4 % ne pomeni bistvenega zmanjšanja živine. Zaradi lanskoletne suše je razumljivo, da se je nekaj živine zmanjšalo in to stare neproduktivne živali, kar ni škoda za strukturo in razvoj živinoreje.

Pasemski sestav goveje živine, ki predstavlja predvsem rjavo govedo (in le malenkost lisaste ga in črno bele) se je končno povzpela na 52 % čisto pasemske živine.

Za organizirano proizvodnjo in odkup mleka je letno sklenjenih nekaj nad 1000 pogodb. Tako je v organizirano proizvodnjo vključeno le 1930 krav ali le 23 % kar pa ni zadovoljiv rezultat. Vzrok temu so majhne kmetije, slabe ceste do zbiralnic in seveda tudi direktna prodaja mleka v sami dolini. Kako majhne so kmetije, nam pove tudi podatek, da na enega pogodbenika prideta komaj 2 kravi in nekaj manj kot 2000 l oddanega mleka po kravi.

Kontrola proizvodnosti in se-

lekcijska služba ter razmerje med prehrano in mlečnostjo so glavne naloge za povečanje proizvodnje, razen še nadaljne dobave čisto pasemskih živali. V preteklih letih smo vsako leto

dokupili od 100 do 500 glav čisto pasemskih živali. V letošnjem letu pa je te živine manj, zato smo namesto sejma organizirali razstavo, da ugotovimo, koliko je kvalitetno napredovala živinoreja pri nas.

Ce pregledamo samo številke prodanega mleka zadnjih let, vidimo, da smo v letu 1964 odkupili 240.000 litrov mleka, v letu 1971 pa 3.600.000 litrov ali 15-krat več kot pred osmimi leti.

Vzporedno s proizvodnjo mleka se v govedoreji razvija tudi pitanje mlade živine. V letu 1971 smo prodali 2980 mlado pitanih živali, kar je 10-krat več kakor leta 1964. Tudi kvaliteta pite se iz leta v leto izboljšuje, saj je pretežna večina spitanih v kvaliteti I. kvalitete, od tega pa že skoraj 20 % I. kvalitete.

V času dobe preusmerjanja kmetij pa se je težko opredeliti v tej nestalni situaciji pri stroških in tolikšnih kmetijah, ki so se specializirale samo na živino-

rejo bodisi mlečno ali pitovno. Menim, da sta kombinirana hmeljarska z intenzivno specializirano produktivno živinorejsko proizvodnjo nosilec proizvodnje naše današnje kmetije.

Specializacija posebno v eno proizvodnjo je nujno povezana z investicijo, v mehanizacijo in zgradbo. Vedno moramo imeti pred očmi, da vsaka pametna investicija na eni strani olajša delo v hlevu in skrajša delovni čas ter s tem zmanjša stroške proizvodnje, na drugi strani pa ga povečuje, če upoštevamo amortizacijo, ki odpade na enoto proizvoda. Ekonomičnost proizvodnje na malih kmetijah z današnjo proizvodnjo je nerentabilna. Res je, da je na takih kmetijah proizvodna cena mleka izredno visoka in je seveda nihče ne plača. Ne smemo pa tega posploševati.

Dejstvo je, da gospodarske razmere zadnji čas niso bile ugodne za živinorejsko proizvodnjo. Že dalj časa primanjkuje nekaterih glavnih kmetijskih pridelkov, ki jih ponovno uvažamo v velikih količinah. Tudi krmila, ki jih pri nas zaenkrat še moramo dokupovati, velikokrat ni mogoče dobiti in tako motijo zastavljeno proizvodnjo.

Navada je že, da se vsak pogovor o živinoreji začne pri novih hlevih in opremljenosti. Veliko manj ali premalo pa se pogovarjamo o proizvodnji in spravi krme in pravilni prehrani krav in ostale živine. Radi se hvalimo, koliko imamo novih hlevov, silosov in novih strojev, malo pa se pogovarjamo o povečani proizvodnji mleka po kravi na leto na kmetiji ali na našem območju.

Ne trdim tega, da je preureditev hleva nepotrebna in vem, da je marsikje prav sedaj pogoji, da se sploh lahko začne ali pa nadaljuje s higiensko proizvodnjo mleka, kot to zahtevajo naše odkupne mreže in predpisi.

Vedno bolj razširjena uporaba molznih strojev pri nestrokovni

uporabi predstavlja tudi nevarnost za slabo mleko in stalno nevarnost za obolenje živine. Napadna prehrana pa bo imela pri visoko produktivnih živalih tudi svoje posledice.

Te probleme in še vrsto drugih, ki jih nisem navedel, bi kazalo že danes v pogovorih začeti reševati. Rešili pa jih bomo s prizadevanjem nas kmetov in strokovne službe. Tako bo kooperacijska razstava goveje živine prerasla v vsakoletno zborovanje živinorejcev ter prikazovanje in primerjanje najboljših živali med seboj. Upam, da bomo kmalu na večini naših PE vsako leto lahko uredili tako ali podobno razstavo, občasno pa najboljše živali pregledali na večjih podobnih prireditvah. Z željo, da bi živinorejci tudi v prihodnje dosegali tak napredek proizvodnje in tržnost razširili na čim večje število naših krav, vam vsem želim veliko plodnih razprav in elana za še večje uspehe.

Tovariši, temelji so postavljeni, zato je prav, da nadaljujemo začrtano pot naše živinoreje, postavimo v hleve v zamenjavo visokoproduktivne pasemske čiste živali, ki bodo pri dobri prehrani dale večjo proizvodnjo ali prirast in s tem tudi rejcem večji dohodek.

Res je, da so naši travniki razdrobljeni na manjše površine, vendar je treba stremeti za tem, da bomo tudi na teh obrobni površinah pridelali dosti visoko kvalitetnega sena. Da pa bomo lahko to dosegli, se vprašajmo s čim gnojiti, kdaj in kako? Zato je prav, da spremljamo in se ravnamo po strokovnih navodilih, ki jih prinaša kmetijski tisk in videli boste, da navodila naših kmetijskih strokovnjakov niso brezpomembna, temveč dobrodošla vsakemu našemu kmetu za dosego večjega hektarskega donosa, po drugi strani pa večjega dohodka.

NAGRADE ZA NAJBOLJŠO ŽIVINO SO PREJELI

KRAVE:

1. nagrado Brišnik Franc, Prekopa 8, za kravo Irmo
2. nagrado Brišnik Malči, Kapla, za kravo Riko
3. nagrado Cokan Vinko, Spodnje Roje, za kravo Malo
4. nagrado Novak Anton, Zajasovnik, za kravo Muko
5. nagrado Brišnik Franc, Prekopa, za kravo Soro

TELICE:

1. nagrado Mahor Franc, Parižlje, za telico Mirno
2. nagrado Šketa Franc, Topovlje, za telico Sivo
3. nagrado Kočevar Karla, Orla vas, za telico Almico

Komisija je ocenila najboljšo čredo v hlevu Brišnik Franca in mu za to tudi podelila nagrado.

HMELJ SREDI JULIJA

Hmelj je dosegel povprečno višino 650—680 cm in še raste, vendar se dnevni prirastki že manjšajo zaradi nizkih temperatur in slabe osvetlitve, prihaja pa v fazo polnega cvetenja. Obilne padavine (do 14. 7. — 105 mm) v obliki ploh so površinski sloj zemlje močno zbile, zato so po prenehanju deževnega obdobja hmeljišča plitko skultivirali.

Potrebe po dušiku so še vedno velike, zlasti ko se bo teža rastlin podvojila. Zato so pred kultiviranjem dodali še obrok dušičnega gnojila. V tem času bi moralo biti skupaj že 150—

170 kg čistega dušika v zemlji, nekoliko manj tam, kjer so gnojili s hlevskim gnojem. Uporabljajte samo nitromonkal (KAN).

Osipanje starih nasadov ne prihaja več v poštev. Borba proti plevelom v vrsti je možna le še mehanično ali s herbicidi (kombinacija gesaprim in deherban).

Nove nasade novih sort so drugič dognojili, ob tem pa z motiko visoko prisuli, da bo sadik čim več.

Spodnji zalistniki, ponekod že cele rastline cvetijo.

Uničite ves divji hmelj!

Pohvaljeni in nagrajeni mlečni kontrolorji Milan Marguč, Franc Počivalnik in Hubert Vranič

za avgust

Od 29. 7. do 5. 8. Šribar Edvard, dipl. vet., Dobrteša vas, tel. 71-080

od 5. 8. do 12. 8. Lesjak Milan, dipl. vet., Prebold, tel. 72-201

od 12. 8. do 19. 8. Ocvirk Franc, dipl. vet., Vransko, tel. 72-407

od 19. 8. do 26. 8. Šribar Edvard, dipl. vet., Dobrteša vas, tel. 71-080

od 26. 8. do 2. 9. Florjanc Julij, dipl. vet., Braslovče, tel. 72-048

Dežurna služba prične ob delavnikih ob 15. uri in traja do 7. ure zjutraj.

Ob sobotah prične dežurstvo ob 12. uri in se konča v ponedeljek ob 7. uri zjutraj.

VETERINARSKA POSTAJA
ZALEC